

Posledica čredne miselnosti

Množični samomor v Gvajani — nad 900 ljudi — je najstrašnejša epizoda samomorilstva, kar jih pozna svetovna zgodovina. Res, da so se že prej kdaj dogodili skupinski in celo množični samomori, po nekaj sto ljudi, a to se je zgodilo vedno v situacijah skrajne stiske, ko so se npr. obleganci s prostovoljno smrtjo rešili pred okrutnostjo zmagovavcev, ki so vdrl v trdnjavo, ali pred posilstvom, sramoto in suženjstvom. Toda samomorilci v naselbini Jimmyja Jonesa niso bili v stiski. Obratno — ničesar jim ni manjkalo, niti hrane in denarja, niti miru in varnosti, niti svobode in prostega časa. V čem je torej iskat vzrok njihovega samomora? Res je sicer, da so bili nekateri prisiljeni k samomoru, toda večina je pač prostovoljno spila strup, kajti če bi se bila večina uprla, bi jih Jones ne bil mogel prisiliti k samomoru. Lahko bi se bili razbežali. Mnogi se danes sprašujejo, kaj je bil vzrok, da so ubogali Jonesa, tudi ko jim je ukazal iti v smrt.

Točen odgovor je težko dati, a njihovo ravnanje si je mogoče razložiti z več razlogi. Prvi je bil ta, da so se pridružili Jonesu in nasledili njegovim zmedenim naukom ne preveč brihtni, celo rahlo omejeni, pretirano naiwni, simplicitični ljudje, ki so že prej doživeli, ali pa bi bili kdaj pozneje doživeli polom, ker razumsko niso bili kos življenju. V sekta pa so se čutili med sebi enakimi in zato bolj trdni. Drugi razlog je bil najbrž v tem, da so bili to Američani in Kalifornijci. Evropejec živi bolj na tesnem in je navajen medsebojnega trenja ljudi in narodov, pa tudi boj za obstanek je v Evropi težji. Zato je nekoliko bolj utrjen pred »unanjsimi vplivi«. Američani in posebno Kalifornijci pa živijo na neomejenem prostoru, življenje je lahko, ni se treba posebno truditi, da se človek preživi, pa tudi rasa je zelo mešana, kar ustvarja mnogo slabičev, zlasti moralnih, ker v rasno mešanih družinah navažno ni prave moralne vzgoje in tudi ne močne kulturne tradicije. Kulturni vplivi se mešajo in ljudje iz takih družin se čutijo zmedeni, psihološko labilni, ne vedo ne kod ne kam. Zato si iščejo neko avtoriteto, na katero bi se naslonili, in neko novo, trdno moralo, ki bi se je oklenili. Menijo, da jo najdejo v sekta, kakor je bila Jonesova sekta »Tempel ljudstva« in v kateri je izvajal Jones naravnost neomejeno osebno avtoriteto in oblast ter pridigal neko svojo posebno moralo, oprto na citate iz biblije, na kult svoje osebe in na socialistična gesla.

Tretji razlog je bilo nedvomno, ravno Jonesovo voditeljstvo. V nasprotju s Hitlerjem, Stalinom in z drugimi vodji totalitarnih držav, ki so sicer vladali ali vladajo na desetlinami milijonov ljudi, s katerimi pa ne morejo priti v osebni stik in jih

Slovensko odposlanstvo pri predsedniku senata Fanfaniju

Predsednik senata Fanfani je v torek, 28. t. m., sprejel v palači Madama v Rimu odposlanstvo slovenske narodne manjšine v Furlaniji - Julijski krajini. Odposlanstvo so sestavljali komunistična senatorka Jelka Gerbec, predsednik Slovenske skupnosti Andrej Bratuž, socialist Odo Kalan, predstavnik Slovenske kulturno gospodarske zveze dr. Primožič, predstavnik Sveta slovenskih organizacij dr. Mljač ter Emil Cenčič, Pavel Petričič ter Viljem Černo za kulturna društva v Beneški Sloveniji in Kanalski dolini.

Kot znano, so predstavniki slovenske narodnostne skupnosti v Italiji zaprosili za sprejem pri najvidnejših predstavnikih italijanske države, da jih seznanijo s stanjem slovenske manjšine in da poudarijo, kako je nujno, da se čimprej z zakonskimi normami zagotovi globalna zaščita Slovencev v Italiji. Enotno delegacijo slovenske narodne manjšine sta že sprejela glavni tajnik liberalne stranke Zanone ter predsednik republike Pertini, v torek pa je bil sprejem pri predsedniku senata Fanfaniju. Slednji je delegaciji sporočil, da se je v senatni zbornici že začelo proučevanje zakonskega predloga, ki so ga vložili predstavniki komunistične partije in ki se tiče globalne zaščite slovenske manjšine. Ob tej priložnosti — je dejal predsednik Fanfani — je predmet proučevanja tudi peticija Slovenske skupnosti. O globalni zaščiti slovenske narodne manjši-

ne, oziroma o ustreznem zakonskem predlogu mora izreči svoje mnenje osem senatnih komisij. Predsednik senata je v tej zvezi pojasnil, da se po parlamentarnem postopku proučevanje zakonskega predloga prekine, če se medtem pojavi vladni zakonski osnutek, ki obravnava iste probleme. Naloga političnih in parlamentarnih sil je — je pristavil Fanfani — da se v tem primeru zavzamejo na pristojnih mestih, da se celotni postopek pospeši.

Slovensko odposlanstvo je predsednika Fanfanija opozorilo, da je predsednik vlade Andreotti ustanovil posebno komisijo, ki ima nalogo, da pripravi besedilo zakonskega osnutka za globalno zaščito Slovencev v Italiji. Delegacija je pri tem naglasila, kako delo te komisije zelo počasi poteka, čeprav je od njene ustanovitve preteklo skoraj leto dni. Predsednik senata je obljubil, da bo v tej zvezi posredoval pri predsedniku vlade.

Predvideva se, da bo delegacija slovenske narodne manjšine v kratkem obiskala tudi predsednika vlade Andreottija ter glavne tajnike vsedržavnih demokratičnih strank. Na ta način bodo predstavniki vseh vidnejših političnih sil v državi seznanjeni s slovensko manjšinsko problematiko, kar vzbuja upanje, da se bodo v pristojnih zakonodajnih organih zavzeli, da se slovenski manjšini končno zagotovi zaščita njenih najosnovnejših pravic.

IZJAVA SLOVENSKE SKUPNOSTI

Proti razlaščenju zemlje in zapostavljanju kmetovalcev

Slovenska skupnost — kot politična organizacija slovenske narodne manjšine v Italiji — je vedno poudarjala temeljno važnost, ki jo ima zemlja tako za splošni družbeni razvoj kot tudi in še posebno za obstoj in nadaljnji razvoj naše narodnostne skupnosti, ki na tem ozemlju živi.

Zaradi tega se je vedno odločno upirala vsakemu nasilnemu in umetnemu urbanističnemu spreminjanju ozemlja, na katerem strnjeno živijo Slovenci, in odtod njen prav tako odločen boj vsem oblikam odtujevanja gospodarskih osnov naših ljudi, med temi v prvi vrsti razlaščenje zemlje.

Na žalost je pri tem svojem zadržanju bila večkrat osamljena, ker druge organizirane politične in sindikalne sile niso razumele

tega odpora proti ukrepom, ki so prisilno odvezemali kmetom zemljo, kar je bilo v škodo ne samo posameznim lastnikom, ampak na splošno celotnemu kmetijstvu pri nas. Danes lahko na lastni koži občutimo posledice takšne politike, ki je prezirljivo omalovaževala delo in lastnino našega kmečkega človeka, povzročila njegovo obubožanje in s tem splošno nazadovanje kmetijstva.

Položaj je danes tak, da je kmetijstvo na Tržaškem zašlo v hudo krizo tako zaradi omejenih razlogov divje industrializacije kakor tudi zaradi mačehovskega odnosa pristojnih državnih in deželniških oblasti do kmetov in njihovega dela in zato vse bolj propada.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 3. decembra, ob: 8.00 Poročila; 8.15 Dobro jutro; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša; 9.45 Nediški zvon; 10.15 Vedri zvoki; 10.30 Danes obiščemo Mašere; 11.00 Poročila; 11.05 »Pika nogavička«; 11.35 Nabožna glasba; 12.00 Poročila; 12.15 Glasba po željah; 13.00 Ljudje pred mikrofonom; 13.20 Poslušajmo spet; 14.00 Poročila; 15.00 Nedeljsko popoldne: Napotki za filateliste ter šport in glasba; 19.00 Poročila.

■ PONEDELJEK, 4. decembra, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljičica; 8.00 Novice; 8.05 Prijateljsko; 9.00 Poročila; 9.05 Lahka glasba; 9.30 Psihologinja predšolskega otroka (Alenka Rebula); 9.45 Ritmična glasba; 10.00 Poročila; 10.05 Koncert; 11.00 Odlomki iz Svevoeve proze (Josip Tavčar); 11.30 Poročila; 11.35 Plošča; 12.00 Kdo je na vrsti? (Atilij Kralj); 12.20 Vesela glasba; 13.00 Poročila; 13.15 Naša pesem 1978; 14.00 Novice; 14.10 Kulturna beležnica; 14.20 Glasbeni ping pong (Ivan Peterlin) vmes; 15.30 Poročila; 16.30 Glasbena panorama; 17.00 Poročila; 17.05 Koncert Tria Tartini; 18.00 Poročila; 18.05 Čas in družba; 18.20 Operna glasba; 19.00 Poročila.

■ TOREK, 5. decembra, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljičica; 8.00 Novice; 8.05 Prijateljsko; 9.00 Poročila; 9.05 Popevkarji; 9.30 Poznate Evropo? (Ivana Suhadolc); 9.40 Ritmična glasba; 10.00 Poročila; 10.05 Koncert; 11.00 »Moč preteklosti«; 11.30 Poročila; 11.35 Plošča; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.15 Zborovka glasba; 14.00 Novice; 14.10 Literarni utrinki; 14.20 Stara navada - železna srajca (Rosana Purger); 15.00 Mladi izvajalci; 15.30 Poročila; 15.35 Pogledjmo v izložbo plošč (Ingrid Kalan); 16.30 Čudoviti otroški svet; 17.00 Poročila; 17.05 Koncert Tria Tartini; 18.00 Poročila; 18.05 Slovenska književnost; 18.20 Operna glasba; 19.00 Poročila.

■ SREDA, 6. decembra, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljičica; 8.00 Novice; 8.05 Prijateljsko; 9.00 Poročila; 9.05 Včeraj in danes; 9.30 Kaj nam pomenijo danes? (Boris Pahor); 9.40 Ritmična glasba; 10.00 Poročila; 10.05 Koncert; 11.00 Ljudje in dogodki; 11.30 Poročila; 11.35 Plošča; 12.00 Odlomki iz oper; 13.00 Poročila; 13.15 Naši zbori; 14.00 Novice; 14.10 Mladi pisci; 14.20 Ključite Trst 31065; 15.30 Poročila; 16.30 Otroci pojo; 17.00 Poročila; 17.05 Koncert Tria Tartini; 18.00 Poročila; 18.05 Recital; 19.00 Poročila.

■ ČETRTEK, 7. decembra, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljičica; 8.00 Novice; 8.05 Prijateljsko; 9.00 Poročila; 9.05 Južnoameriška folklor; 9.30 Družina (Lojze Zupančič); 9.45 Ritmična glasba; 10.00 Poročila; 10.05 Koncert; 11.00 »Moč preteklosti«; 11.30 Poročila; 11.35 Plošča; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.15 Revija Zveze cerkvenih pevskih zborov; 14.00 Novice; 14.10 Danes; 14.30 Glasbene oblike (Tomaž Simič); 15.30 Poročila; 15.35 Priročnik lahke glasbe; 16.30 Kje je napaka?; 17.00 Poročila; 17.05 Mi in glasba (Ada Markon); 18.00 Poročila; 18.05 Gospodarska društva; 18.20 Operna glasba; 19.00 Poročila.

■ PETEK, 8. decembra, ob: 8.00 Poročila; 8.15 Dobro jutro; 9.00 Sv. maša; 9.45 Ritmična glasba; 10.00 Koncert; 11.00 Poročila; 11.05 Mladinski oder; »Zlata lilija« (Bruna Pertot); 11.35 Plošča; 12.00 Poročila; 12.15 V starih časih (Lelja Rehar); 12.45 Glasba narodov; 13.00 Skladbe v čast Mariji; 13.30 Orkestri; 14.00 Poročila; 14.10 Mladi raziskovalci; 14.20 Pesmi iz polpretekle dobe; 15.00 Pevci o sebi; 15.30 Poročila; 15.35 Zgodovina rock in pop glasbe; (Mara Žerjal); 16.30 Otroški vrtljak (Lučka Susič); 17.00 »Veronika Deseniška« (Oton Zupančič); 19.00 Poročila.

■ SOBOTA, 9. decembra, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro; 7.45 Pravljičica; 8.00 Novice; 8.05 Prijateljsko; 9.00 Poročila; 9.05 Motivi na temo; 9.30 Življenje besed (Pavle Merku); 9.40 Ritmična glasba; 10.00 Poročila; 10.05 Koncert; 10.30 Poročila; 11.35 Plošča; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.15 Ljudske pesmi; 14.00 Novice; 14.10 Slovenske revije v Italiji; 14.30 Končno, sobota!; 15.30 Poročila; 15.35 Iz filmskega sveta; 16.30 Odprimo knjigo pravljic; 17.00 Poročila; 17.05 Mi in glasba; 18.00 Poročila; 18.05 »Pri Hrastovih« (Ksaver Meško); 18.45 Vera in naš čas; 19.00 Poročila.

Andreottijeva vlada je kar naprej v nevarnosti

Po vrnitvi s potovanja po arabskih državah je Andreotti zares izvedel spremembo v vladi, s tem, da je zamenjal ministra za industrijo Donat Cattina s »tehnikom« Prodijem, kar pa je vzbudilo nove probleme. Mnogi trdijo, da je storil to pod pritiskom komunistov, ki so imeli Donat Cattina v želodcu, ker je znan kot hud nasprotnik »zgodovinskega kompromisa«, in znano je tudi, da bi komunisti radi zamenjali kar največ »političnih« ministrov s »tehniki«. Zamenjava je torej sicer do neke mere utrdila sedanje sodelovanje med KD in KPI v okviru parlamentarne vladne večine, vendar pa je hkrati povzročila novo

nezaupanje v Andreottija in njegovo politiko v delu Krščanske demokracije same, zlasti seveda v struji Donat Cattina »Nove sile« in dala drugim nasprotnikom Andreottija in Zaccagninija v njej nove municije. Prav tako pa tudi manjšim strankam vladne večine, od katerih se je najbolj odločno izražala tokrat socialnodemokratska stranka, pa tudi socialisti kar naprej kritizirajo vladno politiko oziroma njeno po njihovem počasno in neodločno reševanje osnovnih problemov, zaradi katerih je prišlo do »vlade v sili«. Kaže, da socialisti in tudi socialni demokrati premlevajo misel, da bi sprožili vladno krizo, od katere upajo, da bi pripeljala koga drugega na mesto ministrskega predsednika. Po njihovem se je Andreotti že preveč izrabil oziroma preveč pregreznil v politiko »preferenčnega odnosa« med KD in KPI, ob odpiranju manjših strank. Če bi bila vladna kriza sprožena zdaj, tudi ne bi bile potrebne predčasne volitve, medtem ko bi skoraj gotovo prišlo do njih, če bi padla vladna kriza v mesec januar ali februar. Vladna kriza pa bi lahko povzročili med »preverjanjem odnosov v vladni večini« in dosedanjega dela vlade, kot zahtevajo trenutno najbolj socialni demokrati.

Vendar pa sta največji stranki, KD in KPI, odločno proti vladni krizi, vsaj tiste struje v Krščanski demokraciji, ki še trdno stojijo za Andreottijem. Lahko pa izbruhne vladna kriza kar nenadno, kot se tudi lahko zgodi, da bo trajal sedanji, čeprav negotovi politični položaj še dolgo in bo tako podaljšano življenje Andreottijevi vladi še vsaj do junija. Res pa je, da ima Andreotti glavno življenjsko dobo in moč svoje vlade že za seboj. Zdjaj bolj životari in varčuje s sapo.

—o—

OBČNI ZBOR ZSSDI

V petek, 8. decembra, bo v Gorici, v Dijaškem domu v ulici Monte Santo 84, redni občni zbor Združenja slovenskih športnih društev v Italiji.

PROTI RAZLAŠČANJU ZEMLJE IN ZAPOSTAVLJANJU KMETOVALCEV

■ nadaljevanje s 1. strani

Tudi perspektive za bodočnost niso vzpodbudne, saj hočejo pobrati kmetu še tisto malo zemlje, ki nam je ostala. V ta namen jim pride prav vsak razlog, pa naj bodo to ljudske gradnje, avtoporti, hitre ceste ali industrijske cone na Tržaškem in na Goriškem.

Prav je, da kmetovalci protestirajo proti vsem tem in drugim krivicam in diskriminacijam napram njim. SSK jim izraža vso svojo solidarnost v prepričanju, da pomeni to osveščanje kmečkih delovnih ljudi začetek odločnega in enotnega nastopanja v obrambi kmetijstva in kmetov, ki so odločeni braniti svojo zemljo, svoje socialne in narodnostne pravice in svoj narodnostni obstoj.

SSK zagotavlja, da bo še naprej odločno branila zahteve kmetovalcev in njihovo zemljo pred nesocialnimi posegi kot so razlaščanje in druge oblike spodrezavanja korenin kmetijstvu, in vabi druge politične sile, da tudi z dejanji podprejo našega kmečkega delovnega človeka v njegovem težkem boju proti javnim in privatnim špekulantom in izkoriščevalcem njihovega dela, pridelkov in zemlje.

Posledica čredne miselnosti

■ nadaljevanje s 1. strani

osebno tiranizirati in strahovati, je lahko Jones osebno obvladoval in duhovno zasužnjil vsakogar v svoji sekti in zlasti v naselbini, kjer je bil z vsemi v stalnem stiku. Tako je njegova demagoška, hkrati pa demonska osebnost držala vse v slepi pokorščini. Kult svoje osebe je pretiral do konca, do skrajnosti. In tako so ga njegovi pristaši slepo ubogali, tudi ko je zahteval od njih, naj pomorijo svoje otroke in napravijo samomor. Niso imeli notranje moči, da bi se mu uprli, mu »pokazali figo« kot se pravi.

Čudna labilnost in simplicizem ameriške psihe sta se pokazala že med korejsko in nato vietnamsko vojno, ko se je dalo sorazmerno precejšnje število ameriških vojakov v ujetništvu »prevzgojiti«; nekateri so imenovali to »pranje možganov«. Kolikor je znano, so morali poslati take vojaške, ko so bili rešeni iz ujetništva, v posebne tečaje, da bi jih »prevzgojili nazaj«, vendar pa se pozneje ni več veliko slišalo o tem. Rezultate so verjetno ohranili v tajnosti. Mnogi pa so se vdali mamilom. Gotovo pa je tudi, da je šlo za podob-

no sorto ljudi, kot so se rekrutirali v Jonesovo sekto, za pasiven produkt določenega pomehkuženega ameriškega okolja, ki je rodilo iz sebe tudi hipije. Take pomehkužene ljudi bi verjetno v Evropi še naprej našli med tisto plastjo današnje mladine, ki ji je vse pretežko — učenje, delo, angažiranost za kake verske, politične, narodne ali socialne ideale in celo šport. Zadovoljujejo se s popevkarstvom, črednim posnemanjem »mod«, pa naj gre za frizure, blujeanse, plošče ali sprejemane ideoloških gesel, ki v Evropi nadomeščajo sekto, in z oportunistom, ki časti voditelje, a ne prenaša močnih osebnosti, ki se hočejo s kvalitetnimi delovnimi miselnimi sposobnostmi dvigniti iznad povprečja. Najbrž ni danes nobena družba več imuna pred tako psihološko infantilnostjo in pomehkuženostjo, ki je posledica udobnosti, v kateri odrasča velik del mladine. Ravno v Združenih državah pa so civilizacijski, materialni, rasni, socialni in psihološki pogoji taki, da ustvarjajo največje udobje, in zato so se tudi posledice takega udobja na mladi generaciji pokazale najprej in najočitneje — pa tudi najgrozotneje.

Razmere v Združenih državah

V ponedeljek je bivši občinski odbornik v San Franciscu Dan White s strelji iz revolverja ubil mestnega župana Geoga Mosconeja in odbornika Harveya Milka. Milk, ki je bil star 47 let, je bil zelo znan kot predstavnik organizacije mnogoštevilnih homoseksualcev v San Franciscu. Z njihovo pomočjo je bil tudi izvoljen v občinski svet. Pred kratkim mu je župan Moscone poveril odbornišтво, ki ga je do takrat vodil odstopivši White. Ta pa si je premislil in je zdaj zahteval nazaj svoje odborniško mesto. Ker mu Moscone ni hotel ugoditi, je White v navalu besnosti ustrelil nje in nato še Milka. Whiteja so aretirali.

Zadeva ni zanimiva le zaradi tega, ker se je zgodila v vrhu uprave svetovnega velemešta, kot je San Francisco, in sredi srečne Kalifornije, ene najbolj bogatih dežel v ZDA, ampak tudi zato, ker je vrgla žarko luč na okolje, v katerem se je gibal zloglasni vodja samomorilske skupine v Gvajani Jimmy Jones. Župan Moscone je namreč l. 1976 poveril Jimmyju Jonesu, vodji sekte »Tempel ljudstva«, mestno odbornišтво za gradbenišтво, v zahvalo za to, ker ga je Jones podprl pri občinskih volitvah. Jones mu je dal na razpolago 150 svojih pristašev, da so pomagali v volivni propagandi za Mosconeja. Ta je bil izvoljen s 4000 glasovi večine, Jonesova sekta pa je štela okrog 20.000 pristašev. Torej je jasno, da je bil Moscone izvoljen predvsem z Jonesovo podporo. Iz tega je razvidno, kakšno presenetljivo važno vlogo je igral tip, kot je bil Jones, v milijonskem mestu. Odločal je nič manj kot o izvolitvi župana in ga imel s tem seveda tudi v rokah.

To in pa vloga organiziranih homoseksualcev v mestnem in političnem življenju omogoča lažje razumevanje tako tragedije v Jonesovi naselbini v Gvajani kot tudi splošnih političnih razmer v Združenih državah, ki se nam zazdijo včasih nerazumljive prav zaradi tega, ker ne poznamo podrobnosti in ozadij. Sodeč po razmerah, kakor so vladale in go-

tovo vladajo še naprej v San Franciscu, lahko sklepamo, da ni nič boljše v vsej Kaliforniji in v vseh Združenih državah. S tem si lahko pojasnimo čudne figure, ki se znajdejo včasih bodisi v sami Beli hiši in med katere bi morda lahko prišli tudi Nixona in Carterja, bodisi na važnih mestih kot veleposlaniki, ministri in funkcionarji. In jasno nam postane marsikaj v ameriški politiki, pa tudi njeni neuspehi zadnjega časa in pomanjkanje idealov ter konceptov. Korumpiranost političnega življenja meče nujno svojo senco tudi na zunanjo politiko in izpodkopava zaupanje javnosti v ameriško moč. Gotovo je, da te korumpiranosti ni povzročila demokracija kot taka, ampak njeno izkrivljenje in ekscesi, ki dejansko onemogočajo pravo demokracijo, kot vidimo ravno v primerih izvolitve homoseksualnega predstavnika Milka in Mosconejeve izvolitve. Druge igrajo podobno vlogo kake druge sekte ali finančne in druge interesne skupine, mafija, gangstrske tolpe ali korumpirani sindikati v službi interesov sindikalne »mafije«.

Težko si je predstavljati, kako bo mogoče ozdraviti take razmere v Združenih državah. Da pa je to nujno, je očitno in od tega je tudi v marsičem odvisna usoda zahodnega sveta.

—o—

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom

Sezona 1978-79

CARLO GOLDONI

»NERGAČ«

komedija v treh dejanjih
(dveh delih)

V soboto, 2. decembra, ob 20.30 ABONMA RED F
— druga sobota po premieri

V nedeljo, 3. decembra, ob 16.00 ABONMA RED G
— druga nedelja po premieri

PREJELI SMO:

Preimenovanje goriškega SKAD-a v SMReKK

Prihodnje leto bomo slavili petindvajsetletnico ustanovitve SKAD(a), društva, ki je vsa ta leta delovalo in pripomoglo kulturni rasti slovenske manjšine. Najprej je bilo namenjeno univerzitetnim študentom in diplomirancem; v tem času je bilo elitna organizacija, ki je s svojim kulturnim delovanjem spodbujala in vzgajala slovenskega človeka. V teku let pa je SKAD ostal nekoliko ozamljen, kar opažamo tudi zadnja leta. Čeprav je odprl pot marsikomu, je v tem društvu delovala le peščica ljudi.

V četrtek, 23. t. m. je društvo priredilo občni zbor, na katerem je bilo prisotnih mnogo mladih. Po branju zapisnika in poročila o delovanju v prejšnjih letih je prevzela besedo dosedanja predsednica SKAD(a) Lučana Budal. Dejala je, da mora biti SKAD živa organizacija, ki navdušuje in privlačuje predvsem mlade. Z dosedanjim odborom pa tega navdušenja ni bilo, saj vsaka generacija čuti po svoje, ima svoja prepričanja in si hoče po svoje izdelati in usmeriti delovanje. Zato bi se organizacija morala pomladiti, to se pravi se popolnoma preosnovati. V društvo naj bi pristopili

mladi ljudje in ti naj bi sestavljali nov odbor SKAD(a). Po dolgi debati smo prišli do zaključka, da bodo starejši odborniki mladim stali ob strani in jim pomagali, mladi pa da bomo delovali po svojih zamislih in močeh. Mladi smo sestavili in vstopili v novo nastali odbor.

Dne 26. t. m. se je sestel nov odbor. Najprej smo društvo SKAD (Slovensko katoliško akademsko društvo) preimenovali v SMReKK (Slovenski mladinski rekreativno kulturni klub). Že iz kratkega kluba je razvidno, da SMReKK ni povsem kulturna organizacija, ampak tudi rekreativna. Odborniki želimo, da bi iz tega društva nastala velika družba, ki jo vežejo isti interesi v delovanju funkcije določenim članom in sicer: predsednik in zabavi. Nato smo iz širšega odbora razdelili Goran Rustja; zapisnikar Marko Bukovec; blagajnik Simon Makuc; referent za stike z drugimi organizacijami Mauro Leban; referent za objavljanje člankov v časopise Ivan Sirk; referent za obveščanje Tomsek Vetrih; referenta za družabnost Valter Vatovec in Pavel Srebrnič; referenta za kulturo Davorin Devetak in Aleš Doktorič.

Prejeli smo

Ženski iniciativni odbor za Goriško nam je poslal s prošnjo za objavo naslednje pismo, ki ga je poslal goriškemu zdravstvenemu konzorciju in hkrati v vednost deželnemu odboru Furlanije-Juljske krajine:

Goriškemu zdravstvenemu konzorciju
in v vednost
Deželnemu odboru F - JK

Zastopniki slovenskih upravnih organov ter političnih organizacij, zbrani na pobudo Ženskega iniciativnega odbora za Goriško dne 27. oktobra na sedežu odbora, so proučili vsebino deželnega zakona št. 81 z dne 20. julija 1978 s posebnim ozirom na člene 3, 4, 12 in 13, ki zagotavljajo slovenski narodni skupnosti pravico do soupravljanja, posluževanja posvetovalnic v materinem jeziku ter izobraževanja osebja, zaposlenega v sklopu omenjenih posvetovalnic.

Glede na dejstvo, da sta v območje goriškega zdravstvenega konzorcija vključeni tudi občini Sovodnje in Števerjan ter slovensko prebivalstvo mesta in okoliških vasi, si spodaj podpisane organizacije in uprave pridružujemo pravico postaviti nekatere zahteve:

1. da bodo našo narodnostno skupnost v upravnem odboru družinske posvetovalnice zastopala po dva člana, imenovana od Slovenske konzulte pri goriški občinski upravi, in dve članici obstoječih slovenskih ženskih organizacij;

2. med stalno zaposlenim osebjem mora biti vsaj ena moč s popolnim znanjem slovenskega jezika;

3. med občasno zaposlenim osebjem naj bi vsaj psiholog in ginekolog obvladala slovenščino;

4. v svojem programskem osnutku predvideva Goriški zdravstveni konzorcij, v slučaju potrebe možnost sestave še ene strokovne delovne skupine. V tem slučaju zahtevamo, da bi dali prednost strokovnjakom, ki obvladajo slovenščino;

5. občasno naj bi celotni strokovni aktiv družinske posvetovalnice posloval tudi na območju občin Sovodnje in Števerjana;

6. tečajji in seminarji za strokovno izpopolnjevanje operaterjev, naj bodo tudi v slovenščini, kakor določa 13. člen deželnega zakona, in odprti vsem uporabnikom, ki se za to zanimajo.

Vodstvo našega odbora zanima, kako misli konzorcij uresničiti te naše zahteve, in predlaga, da bi nas obvestili s pismenim odgovorom ali medsebojnim razgovorom. Želimo veliko delovnih uspehov.

Ženski iniciativni odbor za Goriško, občinska uprava Sovodnje ob Soči, občinska uprava Števerjan, konzulta za slovenska vprašanja v občini Gorica, krajevna konzulta Pevma-Oslavje-Št. maver, krajevna konzulta Podgora, krajevna konzulta Štandrež, Slovenska kulturno gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij.

—o—

SLOVENSKI KULTURNI KLUB

Trst, ulica Donizetti 3

vabi na

SREČANJE S TRŽAŠKIM ŠKOFOM

L. BELLOMIJEM

v soboto, 2. decembra, ob 19. uri. Prosimo točnost!

Odbor

Dokument o nadaljnem turističnem razvoju

Devinsko-nabrežinski občinski svet je v torek, 28. t.m., po daljši in živahni razpravi odobril dokument, ki vsebuje smernice za nadaljnji urbanistični in zlasti za nadaljnji turistični razvoj v občini. Dokument so sestavili izvedenci komunistične partije, Slovenske skupnosti ter socialistične stranke in je bil predmet živahne razprave ne samo v okviru občinskega sveta ter odbora, temveč je imel tudi velik odziv v slovenskih političnih organizacijah ter ustanovah ter je o njem obširno pisal slovenski dnevni in periodični tisk. Bistvo tega dokumenta je, da obstajajo možnosti za turistično gospodarsko dejavnost na vsem ozemlju občine, ta dejavnost pa se mora razvijati organsko in ob upoštevanju narodnostnega sestava občine.

Na torkovi seji so glasovali tudi o resoluciji, ki jo je bila predložila že pred meseci Slovenska skupnost. Resolucija med drugim obvezuje občinski odbor, da čimprej predloži

v razpravo in odobritev novo varianto občinskega regulacijskega načrta, ki naj predvideva zmanjšanje naselivitvene možnosti, upošteva narodnostno razmerje v občini ter omogoči v kraških vaseh takšno gradbeno dejavnost, da bo domačinom zajamčen naravni razvoj. Resolucija Slovenske skupnosti je bila odobrena z večino glasov. Zanj so glasovali komunisti,

Slovenska skupnost in socialisti, medtem ko so se svetovalci ostalih skupin vzdržali. Dokument, ki smo ga omeniti v začetku, pa je bil odobren soglasno.

Kot smo v našem listu že pisali, gre za važen dokument, ki določa jasne smernice za nadaljnji urbanistični in turistični razvoj. Naloga občinske uprave je, da poskrbi, da se bodo te smernice dejansko uresničile. Zato čaka občinsko upravo še težavna in odgovorna naloga, pri izpolnjevanju katere potrebuje pomoč in sodelovanje vseh slovenskih političnih in drugih sil, če hočemo, da bo dokument obrodil tiste sadove, ki jih je bil načrtal.

Odkritje spomenika Igu Grudnu v Nabrežini

POZIV BIVŠIM UČENCEM IN UČITELJEM CIRIL-METODOVIH ŠOL

Letos poteka 90 let ustanovitve prve slovenske šole Družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu. Da se proslavi ta važna obletnica, so v prvi vrsti poklicani bivši učenci in učitelji Ciril-Metodovih šol pri Sv. Jakobu in na Akvedotu.

Zbrali se bomo v mali dvorani Kulturnega doma v Ul. Petronio 4, dne 10. decembra ob 17. uri.

Pozivamo vse bivše učence in učitelje, ki se mislijo srečanja udeležiti, naj se javijo ustno ali pismeno Odseku za zgodovino pri NŠK v Trstu v Ul. Petronio 4 ali po telefonu 733086 najkasneje do 5. decembra.

Nadalje se bivši učenci in učitelji naprošajo, da opišejo svoje spomine iz onih dni in jih do 5. decembra dostavijo Odseku za zgodovino pri NŠK - Trst v Ul. Petronio 4.

Kljub slabemu vremenu se je v nedeljo, 26. t.m. zbrala v Nabrežini velika množica ter se udeležila slovesnosti odkritja doprsnega kipa pesnika Iga Grudna, nabrežinskega očjega rojaka, ki je umrl pred 30 leti v Ljubljani. Doprsni kip je delo akademskega kiparja Zdenka Kalina. Slovesnost je priredilo nabrežinsko prosvetno društvo, ki je poimenovano po Igu Grudnu. Prisotni so bili predstavniki političnih in slovenskih kulturnih organizacij ter krajevnih oblasti. Med drugimi so se slovesnosti udeležili senatorka Jelka Gerbec, deželni svetovalec Drago Štoka, predsednik SKGZ Boris Race, jug. gen. konzul v Trstu Ivan Renko, znani slovenski politik in diplomat dr. Joža Vilfan in drugi. Med množico smo opazili tudi pesnikovo vdovo gospo Pepco, oba sinova ter hčerko, sestro in druge sorodnike.

Udeležence sta najprej pozdravila predsednik nabrežinskega prosvetnega društva Nevenko Gruden ter župan Albin Škerk. Domači župnik Bogomil Breclj je blagoslovil doprsni kip, odkril pa ga je pesnikov sin Pri-

mož. Slavnostni govornik je bila prof. Nada Pertot, ki je najprej opozorila, da je minilo 30 let od smrti Iga Grudna, ki je »v podobnem novembrskem dnevu, kot je današnji, komaj 55 let star, omahnil v smrt«. »Njegova življenjska pot — je nadaljevala — je bila podobna tolikim ljudem njegove generacije: pred prvo svetovno vojno so zaživel sproščeno, polno in odgovorno, šli potem skozi njeno trpljenje, doživeli po njej razočaranje zaradi neizpoljenih obetov in želja, okusili grozote druge svetovne vojne in si od njenih udarcev niso več opomogli. Za nekatere so ti časi še živi in boleči, za druge pa je to preteklost, ki se jim ne zdi nič bolj zanimiva, kakor marsikatero obdobje iz zgodovine.«

»Nam najbližji pričevalec tega časa — je poudarila prof. Pertotova — je prav Igo Gruden, ta naš človek. Njegovo ime nosi nabrežinska srednja šola, po njem se imenuje nabrežinsko prosvetno društvo, njegovo ime in obraz sta domača tudi tistim, ki ne poznajo njegovih pesmi. Koliko bliže pa je nam vsem, ki nam sporočilo njegovih pesmi živo odmeva v srcu.«

Govornica je nato orisala pesnikovo ustvarjalnost in zlasti njegov človeški lik, kakor se odraža iz njegovih del. Pri tem se je vprašala, kaj nam lahko Igo Gruden danes pomeni. V tej zvezi je ugotovila, da bo kot pesnik prav gotovo ostal v slovenski literarni zgodovini. »Nam pa bo njegova vera v človeka — je nadaljevala — vedno potrebna, do brota in razumevanje kot osnova za medsebojne odnose prav tako. Njegova navezanost na to našo lepo zemljo pa nam mora dajati moči, da bomo pokončno in samozavestno vztrajali na njej. Pomeni pa nam tudi spodbudo k odprtosti do vseh ljudi«. Prof. Pertotova je svoj govor takole zaključila: »Igo Gruden je prav gotovo sedaj deležen med nami večje pozornosti, kot je je bil deležen v življenju. To je pač usoda, ki se zelo pogosto ponavlja. Mi moramo paziti vsaj na to, da bo

(Dalje na 7. strani)

Huda skrb za pogrešanega fanta

Že vse od ponedeljka je javnost na Tržaškem, posebno še slovenska, v hudih skrbeh za življenje 20-letnega študenta medicine Petra Štoka s Kontovela. V soboto zjutraj se je odpravil na Mangart, na katerega pobočja je stopil po vzponu iz Fupžin, potem ko se je pripeljal do Trbiža z vlakom, do Fužin pa z avtobusom. Baj je hotel še isti dan do bivaka Nogaro v vznožju gore, drugi dan pa se povzpeti na vrh, vendar po zaznamovani poti. Toda do tedaj lepo sončno vreme v vsej naši deželi se je ravno v soboto popoldne nenadno spremenilo in zvečer je začelo v gorah močno snežiti. Računajo pa, da je Štoka že popoldne dospel do bivaka Nogaro, a šel še naprej in dospel morda že do kočice onkraj sedla na jugoslovanski strani. Tam je verjetno prenočil. In tam je morda zaradi visokega snega in nevarnosti plazov tudi obtičal. Reševalna ekipa je že ugotovila, da ga v bivaku Nogaro ni bilo, helikopter pa v torek tudi ni mogel odkriti Štoka nikjer na italijanski strani gore. V načrtu je bilo, da bi v sredo s helikopterjem pregledali še greben in vrhove gore ter jugoslovansko stran gore, toda helikopter, ki bi bil moral vzleteti iz Casarse, se ni dvignil, ker z ministrstev iz Rima (gre za zunanje in obrambno ministrstvo) še

ni prispelo dovoljenje glede na to, da bi moral helikopter preleteti mejo. Za to pa so potrebna tudi dovoljenja jugoslovanskih oblasti v Beogradu. Kaže, da se je v tej zapleteni mreži birokratskih pristojnosti in inštanckaj zataknilo. Do mraka v sredo se helikopter vsekakor ni vključil v iskanje, reševalne ekipe pa so se zanašale predvsem nanj zaradi že omenjenih težav s snegom.

Peter Štoka je znan — tako pravijo prijatelji — kot brihten, podjeten in vztrajen fant, tudi trmoglav, a v dobrem smislu, namreč da se ne da tako hitro odvrniti od težav in ne obupa. Zato je upati, da ni obupal in da se ni prepustil zmedji, ampak je ostal bodisi v koči ali v kakem drugem zasilnem zaklonišču in tam čaka na izboljšanje pogojev za sestop ali na rešitev. Vprašanje pa je, ali ima s seboj dovolj hrane in tople obleke in če je vsaj v koči našel najpotrebnejše, da se ohrani pri življenju. Naknadno se je zvedelo, da je vzel Peter s seboj spalno vrečo in obilo hrane. Lahko si je predstavljati, v kakšnih skrbeh je njegova družina, starši in edina sestra. Z njo so te dni topla čustva vsega slovenskega prebivalstva na Tržaškem. Vsi željno čakajo kakega dobrega sporočila z Mangarta.

DOKUMENT SKGZ

Komisija za prostorska in urbanistična vprašanja pri Slovenski kulturno gospodarski zvezi je izdelala dokument, ki kritično obravnava prostorsko razmejitvev področij za načrt ljudskih gradenj v tržaški občini. Člani komisije so predstavnikom tiska in javnosti zapis obrazložili prejšnji ponedeljek. O vsebini tega vsekakor važnega dokumenta bomo poročali v eni prihodnjih števil.

Seja pokrajinskega sveta Slovenske skupnosti v Gorici

Pred dnevi se je sestel v Gorici pokrajinski svet Slovenske skupnosti, ki ga je sklical in vodil predsednik Gradimir Gradnik. Seje se je udeležilo veliko število članov pokrajinskega sveta in tajniki strankinih sekcij. Poročilo o političnem položaju na goriški pokrajini je podal tajnik Marjan Terpin, ki je obrazložil potek posvetovanj s strankami ustavnega loka in odločitev stranke, da ne pristopi k širši »vladni večini«, ki je nastala na provinci. Vzrok za to zadržanje je pokrajinski tajnik Terpin prikazal z ugotovitvijo, da so

stranke odklonile predloge Slovenske skupnosti in da v pokrajinskem programu ni nobenih izrecnih zagotovil za ustrezno rešitev vprašanj, ki se tičejo slovenske narodne skupnosti na Goriškem. Takega programa Slovenska skupnost ne more sprejeti in odobravati, zato se je odločila, da ne pristopi v koalicijo, je ob zaključku dejal pokrajinski tajnik. Člani pokrajinskega sveta so ugotovili, da je bila odločitev pravilna, in so dali priznanje tajništvu, ki je realno in pošteno ravnalo na pogajanjih z ostalimi strankami.

Položaj je še globlje obrazložila pokrajinska svetovalka Marija Ferletič, ki je seznanila člane sveta s tem, da je že naslovila prve pisane vloge na predsednika goriške pokrajine in sicer o uporabi slovenščine, o zamudah izplačil razlaščenecem, o dvojezičnih smerokazih, o preusmeritvi slovenske trgovske šole v Gorici v tehnični zavod in vzrokih nedelovanja komisije, ki jo predvideva državni zakon št. 10 iz leta 1977. V nadaljevanju seje so člani razpravljali o pripravah na drugi pokrajinski kongres Slovenske skupnosti, ki bo januarja v Gorici, in o seminarju v Ovčji vasi. Poleg tega je bil govor tudi o izdajanju strankinega glasila in organizacijskih vprašanjih.

† VIKTORIN STANIČ

V Kamnjah na Vipavskem so v soboto pokopali upokojenega župnika Viktorina Staniča, ki je umrl v šempetrski bolnišnici, kamor se je zatekel po prometni nesreči, ki ga je bila doletela pred nekaj meseci. Pokojnik je bil star 76 let. Po posvetitvi v mašnika je bil najprej kaplan v Bovcu ter nato župni upravitelj v Ukvah v Kanalski dolini ter dobri dve leti v Devinu. Bil je to čas fašistične diktature, ki ni prizanašala slovenskim duhovnikom. Za časa svojega pastirovanja v Devinu je bil predmet najrazličnejših šikan, pri katerih so se naravnost odlikovali nekateri takratni domači fašisti. Zato je v marcu leta 1939 moral tako rekoč čez noč zapustiti devinsko župnijo in je prevzel župnijo Kamnje na Vipavskem, kjer je ostal celih 37 let, do svoje upokojitve. Naselil se je v Solkanu, kjer je pomagal pri dušnem pastirstvu, dokler ni postal žrtev prometne nesreče.

Pokojnik je tako v Ukvah kot v Devinu razvil bogato dušnopastirsko dejavnost, ki je bila zlasti takrat izrednega pomena tudi v narodnoobrambnem pogledu. Zaradi svojega k optimizmu nagnjenega značaja ter svoje domačnosti in sposobnosti za neposreden stik z ljudmi so ga slovenski ljudje v Devinu in Ukvah imeli radi in so se ga vedno spominjali ter ga obiskovali. Marsikdo se mora prav njemu zahvaliti, če je ostal zvest svojemu narodu. Naj mu sveti večna luč!

Bensa izvoljen za predsednika rajonskega sveta

Po večmesečnem premoru se je sestel pretekli teden rajonski svet v Pevmi. Na dnevnem redu so bila sicer vprašanja organizacijskega značaja, vsekakor pa je bil sestanek zelo pozitiven. Najprej so člani konzulte razpravljali o odstopu predsednika. Že pred tremi leti so se svetovalci tega rajonskega sveta zmenili, da si bodo predsedniška mesta delile Slovenska skupnost, socialistična stranka in komunistična partija.

Na seji, ki je bila v četrtek, 23. novembra, je SSK predlagala za predsednika Silvana

Bensa, kmetovalca z Oslavja, ki je bil izvoljen z veliko večino glasov. Takoj po izvolitvi je Silvan Bensa poudaril, da je treba kot dolej iskati skupne rešitve in okrepiti dejavnost rajonskega sveta. Prisotni člani so za tem imenovali svojega predstavnika v davčni svet, ki ga je ustanovila občinska uprava in ki bo v kratkem lahko začel s svojim delom. Soglasno je bil izvoljen v ta organ domačin Srečko Mužič.

Pri tretji točki dnevnega reda se je razvila širša razprava o številnih vprašanjih, ki zanimajo predvsem javna dela v treh vaseh, ki spadajo v rajonski svet: Pevma, Oslavje in Štmaver. Član Marjan Sosol je opozoril, da občinska uprava ni upoštevala številnih predlogov rajonske konzulte: čeprav so bila nakazana denarna sredstva v občinskem proračunu, še vedno čakamo na popravilo šolske stavbe v Pevmi in na gradnjo igrišča za vaško mladino. Omenjeni svetovalec je tudi priporočil, naj občinska uprava poskrbi za direktno izvolitev rajonskih svetovalcev. Člani konzulte so nadalje razpravljali o gradbeni zadruzi, ki šteje že 15 članov in ki si bo morala

(Dalje na 8 strani)

—o—

»PESEM MLADIH«

Na praznik Brezmadežne (8. decembra) bo v Katoliškem domu v Gorici koncert — mala Cecilijanka, ki jo prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov. Nastopili bodo številni mladinski zbori iz mesta in okolice; gre za že tradicionalno pevsko revijo, kar je brez dvoma zelo pozitivno, saj bodo ti mladi pevci v bodočnosti okrepili vrste naših številnih zborov. Koncert se bo pričel ob 16. uri.

KONFERENCA O KMETIJSTVU

Občinska uprava v Gorici pripravlja konferenco o stanju kmetijstva v goriški občini. Namen te konference je v tem, da bi spoznali kakšno je realno stanje in kakšne perspektive se odpirajo za bodočnost. Z marsikatero strani je prišla upravičena pripomba, da bi to konferenco morali organizirati pred odobritvijo revizije regulacijskega načrta, ker bi z ugotovljenimi podatki lahko nakazali drugačne možnosti za razvoj kmetijstva v občini, zlasti v tistih predelih (in tu mislimo predvsem na Štandrež), ki so bili prizadeti zaradi razlastitvenih posegov.

Trenutno so v teku priprave za to konferenco, ki bo verjetno v prvih mesecih prihodnjega leta. Tehnična izvedba kmetijskega posveta je bila dodeljena ustanovi SODECA, ki ima svoj sedež v Gorici in v kateri delujejo predvsem mlajši izvedenci in ekonomisti. Znano je, da so nekateri inštituti že pred časom izvedli študije o stanju kmetijske dejavnosti

na Goriškem in to predvsem SLORI, ISIG in nekatere posamezne organizacije. Jasno je, da bo morala družba SODECA vse izdelke teh raziskav upoštevati in izdelati študijo z najnovejšimi podatki. V ta namen je občinska uprava zadolžena, da razdeli med vse lastnike določenih površin zemlje vprašalne pole; vprašanja so sestavili po posvetovanju z vsemi zainteresiranimi organizacijami in bodo razmnožene tudi v slovenskem jeziku. Občinska uprava namerava pozanimati tudi rajonske svete, naj bi pri tem delu priskočili na pomoč.

V ta namen je pred dnevi odbornik za programiranje inž. Marjan Čefarin povabil na županstvo predsednike vseh rajonskih svetov, jim obrazložil namen te pobude in jim predložil vprašanja v zvezi z izvedbo te konference, ki bo lahko izvedena z določeno zamudo, vsekakor pa bo potrebna za globlje poznavanje kmetijstva v goriški občini.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Boris Pahor

MALI ESEJ

Pomen Janeza Damascena Deva

Ob kritični izdaji »Pisanic«

I.

Lani je Slovenska akademija znanosti in umetnosti Lino Legiši izdala *Pisanice 1779-1782*. V zajetni, petsto strani obsegajoči knjigi velikega formata, je avtor objavil tri tiskane zvezke *Pisanic* in pa dva rokopisa iz leta 1782; izvirnim besedilom prvih treh je dodal dodal prepis v sedanjem črkopisu, medtem ko je rokopisno gradivo podano samo v sedaj veljavnem črkopisu. Temu bogatemu gradivu sledijo študija o motivih, jeziku in verzu obravnavanega pesnjenja, pripombe k posameznim pesmim, fotokopije originalov, nazadnje pa seznam besed, uporabljenih v zvezkih *Pisanic*.

Vsekakor pomembno delo, ki nam omogoča, da se поблиže spoznamo z začetki naše posvetne pesmi. Vendar nisem poklican, da sodim o dosežkih nemajhnega Legiševega truda; rajši bi povedal, kako sem ob ponujenih tekstih in ob skrbni razlagi besedišča ugotavljal, da smo s tem, ko smo omenjali Vodnika kot poveljavnega Prešernovega predhodnika, pravzaprav delali krivico Devu. S tem ne mislim trditi, da je kot pesnik Dev boljši od Vodnika; zdi pa se mi, da je v Devu marsikaj, česar pri Vodniku ni. Predvsem bi poudaril, kako močna je pri Devu zavest pesniškega poslanstva, kako naravnost preroški je njegov prijem. Prav tako je njegova doživljajska potencia dosti bolj izrazita od Vodnikove. Verjetno so ga samo privzeti nauki ovirali, da se ni prostil, v tem bi kar pritrdil Slodnjaku (1); zakaj ves čas je čutili, kakor da bo zdaj zdaj strnil v še bolj zavzete stihe svojo notranjo napetost. »Enotna volja, posvečena domovini in izhajajoča iz srca«, ki jo Jože Pogačnik priznava *Pisanicam*, (2) je najbolj izrazita prav pri Devu. Vendar imam vtis, da kljub nekaterim priznanjem, (3) v glavnem slovstveni zgodovinarji pri Devu spregledujejo potezo, ki se mi zdi prvenstvenega pomena.

Upal bi se namreč trditi, da je v Devu nakazano tisto pesniško ozračje, ki je v Prešernu postalo vsebina velike pesmi. In prav gotovo smo upravičeno prevzeti ob nenadnem veličastnem siju, ki je s Prešernom razsvetlil slovenska tla in potrdil naš osebek v evropski kulturi; manj pa smo upravičeni, ko ob Devu zamolčujemo to, kar mu po pravici gre.

II.

Vzel bi v poštev samo dve Devovi pesnitvi iz drugega zvezka *Pisanic*, to sta »Kranjskih modric žalovanja« in pa »Veselje kranjskih modric«. Ob prvi Lino Legiša poudarja, da je pri Devu »resnična prizadetost« ob »zapuščnem domačem Parnasu... podobna tisti, s kakršno je čez leta tožil Prešeren«. (4) Ne zdi pa se mu, da bi lahko šel še dlje, to je, da bi nakazal, kako je ne samo glede prizadetosti, ampak tudi v motiviki in razpoloženju Dev podoben Prešernu.

Ko na primer toži nad žalostnim stanjem slovenske poezije, gre Dev po pesniško figuro v mračne kcte narave.

Slovenske modrice pravijo:

*Klavrne smo plazile
po temnih borštih se —*

Ta odročna pokrajina, ki nam priključuje »viharjev jeznih mrzle domačije«, poudarjanje *bridkosti*, sa-

mostalnika, ki je poudarjen tudi v »Vencu«; želja po slovenski renesanci; celo sklicevanje na petje ptic — prav zares ne manjka podatkov za primerjanje.

O pticah in o slovenski pesmi pravi Dev: *Kadar škrijanci so nakviškem žvrgoleli, kadar so ščinkovci vesele pesmi peli, smo v eni luknji me sedele vse blede al mutaste (ne vem) al žive al mrtvé. In če smo včasih lih piščali v roke vzele, če smo na citrah lih strune včasih napele, o, kako pust je bil takrat obojih glas. Ptice motile smo, motile ptice nas.*

Pri razlagi besedišča »Veselja kranjskih modric« pa je Lino Legiša bolj ekspliciten in vidi v Devu »zgled za kasnejše Prešernovo pričakovanje odmeva in novega življenja, ki ga budi poezija.« (5) Gre namreč za stihe, v katerih Dev napoveduje prihod novih, velikih slovenskih pesnikov:

*O ljubi nas, Belin! Goreče me ljubile
te vselej bomo. Ovide in Virgile
me bomo dale ti.*

Mislim, da se z gornjo omembo Prešerna Legiša, čeprav zelo narahlo, približuje gledanju na Deva, ki bi bilo, po mojem seveda, bolj pravično, kot je bilo doslej. Saj je dialektika žalosti in zupanja v vstajenje, kot je razvidna iz omenjenih dveh pesnitev, zelo sorodna dialektiki v »Sonetnem vencu«. Ne gre seveda za tako asociacijo, ki bi se lahko kakemu estetu zdela bogoskrunska; pač pa za ugotovitev, da je prav pri Devu Prešeren našel stik s pesniško tradicijo, stik, ki mu je bil, čeprav so mu ga ponujali okorni stih, nedvomno potreben.

III.

Seveda ne morem soditi, kako in koliko je Dev pričujoč v srednješolskih berilih; menim pa, da ima zmeraj Vodnik čast biti prvi na seznamu slovenskih posvetnih lirikov. Ta kriterij se mi zdi zgrešen. Predvsem bi rekel, da je mogoče pri Devu najti marsikaj, kar bi lahko lepo prišlo v šolsko berilo. Jože Pogačnik sodi, da »imata neko umetniško vrednost samo dva pesniška teksta«. (6) Menim pa, da ko gre za tako izrazitega predhodnika, kot je razvidno prav iz »Žalovanja« in iz »Veselja«, lahko malo bolj blago sodimo o umetniški vrednosti nekih stvaritev, zato pa poudarimo druge pomembne komponente.

Zato bi tudi kazalo, da bi Legiševe *Pisanice* dobile šolsko varianto, v kateri bi posebno mesto pripadalo Devu. V taki izdaji bi mladi ljudje ob Vodniku, ki je v *Pisanicah* bolj malo prisoten, spoznali Deva kot estetsko sicer skromno, a duhovno močno osebnost, katere odmev je razločno čutili v stihih »Venca«.

- 1) *Slovensko slovstvo*, Mladinska knjiga, Lj. 1968, str. 71
- 2) *Zgodovina slovenskega slovstva*, Maribor 1968, II. del, str. 91
- 3) Lino Legiša, *Pisanice 1779-1782*, SAZU, Lj. 1977, passim
- 4) O.d., str. 428
- 5) O.d., str. 429
- 6) Pogačnik, o.d., str. 172

BELIČIČEVO PREDAVANJE O PESNIKU BALANTIČU

V ponedeljek zvečer je predaval v Društvu Slovenskih izobražencev prof. Vinko Beličič o pesniku Francetu Balantiču za 35. obletnico njegove tragične in tako zgodnje smrti, saj je živel komaj 22 let. Njegovo življenje se je izteklo na grozovit način v noči od 23. na 24. november 1943.

Prof. Beličič je najprej orisal politično-vojni zaplet tistih let, kot ozadje, na katerem je živel in umrla velika, a tudi tako zelo tragična pesniška osebnost. Rodil se je in rasel v delavski družini na Gorenjskem. V začetku nemške okupacije se je umaknil v Ljubljano, kjer so delovale slovenske šole naprej, da bi dokončal gimnazijo. Doletela ga je kot toliko drugih študentov internacija v Gonarsu, kjer je ostal pet mesecev, pozneje pa ga je zaneslo, čeprav ni bil politični človek, k domobrancem. Zgorel je v goreči domobranski postojanki v Grahovem pri Cerknici, ki so jo oblegali Dakijevi partizani. Le malokdo med njegovimi takajšnjimi tovariši, pa tudi med partizani je vedel, da je bil Balantič pesnik, eden najboljših, kar smo jih imeli Slovenci tisti čas med mlado generacijo. Dejansko so vedeli za skrito pesniško ustvarjanje tega tihga, skromnega fanta le redki tudi med njegovimi kamniškimi in ljubljanskimi znanci.

Beličič je nato spregovoril o značilnostih njegove poezije in opozoril na slutnjo zgodnje smrti v njej. Lahko se celo reče — to dokazujejo mnogi njegovi verzi — da je slutil smrt v ognju. Ognj mu je bil ne samo simbol tragične življenjske strasti in ljubezenske sle, ampak tudi simbol smrti. Njegovo poezijo preveva elementarno doživljanje, v katerem ni nič izumetničenega, pa tudi nič političnega. Verze si je trgjal iz duše in srca, vendar so kljub svoji elementarnosti polni umetniške moči in nenavadne jezikovne in oblikovne popolnosti.

13 Balantičevih pesmi sta lepo prednášala Matejka Maver-Peterlin in Livij Valenčič. Predavanje je imelo komemoracijski značaj, zato je odpadla diskusija. Na občinstvo, med katerim so bili Boris Pahor, Alojz Rebula, prof. Martin Jevnikar in še več drugih znanih osebosti, tudi z Goriškega, pa tudi nekaj mladine, je napravilo globok vtis.

REVIJA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV

V nedeljo je bila v Kulturnem domu v Trstu že tradicionalna revija cerkvenih pevskih zborov. To revijo prireja vsako leto Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta in se je že lepo uveljavila, kar je med drugim pokazala prav nedeljska prireditve. Velika dvorana Kulturnega doma je bila namreč nabito polna. Nastopilo je 10 pevskih zborov s Tržaškega. Prireditve so se med drugimi udeležili tržaški škof Bellomi, podpredsednik deželne vlade Coloni, deželni svetovalec Slovenske skupnosti dr. Štoka, jugoslovanski generalni konzul v Trstu Ivan Renko in drugi. Udeležence je pozdravil predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov dr. Zorko, spodbudne besede pa je v slovenščini spregovoril škof msgr. Bellomi.

KOZMANOVA RAZSTAVA V GALERIJ AL BASTIONE

V razstavnici galeriji Al Bastione v Trstu (ul. Venezian 20) bo razstavljal od 1. do 10. decembra slikar Robert Kozman. Razstavo bodo odprli v petek ob 18. uri. Odprta bo ob delavnikih v urah 10-12.30 in 17.30-19.30, ob praznikih pa 11-13.

Robert Kozman je doslej (od leta 1970 naprej) razstavljal že v tržaških galerijah Sofianopulo, Rossoni, v občinski razstavnici galeriji, pa tudi v Tržaški knjigarni in v Društvu slovenskih izobražencev. Vabimo slovensko javnost, da si ogleda novo razstavo mladega slikarja

Saša Rudolf

□ 10 □

Druga stran »Mundiala«

Povratak iz tropskega sveta, sonca in toplote, v vlažni, zamegljeni in pusti Buenos Aires nikakor ni bil lahek, čeprav je med tema dvema različnima svetovoma komaj 2 uri in pol letalske vožnje. Kajti če pampe s svojo razsežnostjo in tropski pragozd s svojimi prebivalci gauchi in preživelimi Guaraniji ne izsiljujejo problemov, ne dajejo povoda za razmišljanje, pač pa le nudijo neizpodbitno dejstvo malih ostankov ljudstev, ki so obsojena na preobrazbo in smrt zaradi »civilizacije«, tedaj je v Buenos Airesu vse drugače. Tu so problemi socialnega, gospodarskega in političnega značaja na vsakem voglu in teh — kot smo videli — nikakor ni malo zaradi kvadrataste izbire črtežev, ki jih predstavljajo mestne ulice.

In res so upravičeni pomisleki in očitki bralcev, da se je iz poskusa sociološke analize argentinske realnosti, podlistek polagoma spremenil v potopis, nevtralno fotografijo, ki ne daje ničesar razen barvitosti naravnih lepot. Toda k argentinski stvarnosti spada tudi ozemeljska razsežnost, narava, ki je tako različna od naše. Če vsega tega vsaj bežno ne spoznamo, potem se tudi poglobitev določenih vprašanj razvodeni, saj so ta vprašanja tesno povezana z zemljo, ki jo pri nas vse premalo poznamo.

V tem bi bil tudi delni očitek slovenskim piscem v Argentini, saj se večina

beletristike, ki je natisnjena v Buenos Airesu, ne sooča s pokrajino in ljudmi in bi o njej skoraj lahko dejali, da bi lahko nastala tudi v širši domovini ali drugod po svetu. Če izvzamemo opise Bariloč v Andih, pampe okrog Buenos Airesa nam ostane sicer še kar bogata literatura, ki pa je, čeprav problemsko poglobljena, krajevno nedoločena.

Iz razgovora s pisci, izobraženci - slovenskimi povojnimi izseljenci, sem dobil vtis, da je izbira namenska. Čas tu ne teče z istim tempom kot pri nas v Evropi, spomin na vojne dogodke je še tako živ, kot da ne bi preteklo že polnih 30 in več let. Tako ostaja le to važno, celo aktualno, brez vsakršnega pomisleka in dvoma, da so se v 30 in več letih stvari bistveno spremenile. V nekaterih primerih pomeni oživiljanje preteklosti zapiranje v krog somišljenikov, v katerem so vsi argumenti že sto in stokrat preleteti; novosti predstavljajo le notranje-politični dogodki s tolmačenjem, ki gre seveda skozi očala polpretekle dobe.

Toda če bi se ustavili pri tej ugotovitvi, bi bili vsekakor krivični do naših izseljencev, ker bi po eni strani položaj posploševali in s tem ustvarili črno-belo sliko brez vmesnih odtenkov, po drugi pa ne upoštevali cele kopice okoliščin, ki gredo od trdega boja za življenjski obstoj pa do pomanjkanja vsakršnega znaka dobre

volje — vsaj tako se zdi argentinskemu Slovincu — z druge strani, tiste, ki bi brez vsake arogance morala ponuditi roko sprave. Toda ne upal bi si trditi, da bi jo bila večina pripravljena sprejeti. In še in še je razlogov, ki nam pomagajo pri razumevanju togega zaverovanja v edino pravilnost tolmačenja polpretekle zgodovine, čeprav ga — vsaj zame — ne opravičujejo.

Desettisoči, ki so se po vojni zatekli v Argentino, so bili ob prihodu v novo domovino skoraj emarginirani. Novo življenje so pričeli v poklicih na najnižjih stopnjah socialne lestvice. Treba je bilo nič koliko trdne volje in poguma, da so se polagoma pomikali više. Intelektualci so pričeli kot težaki, pometači, zidarski vajenci, vedno v škripcih s tujim jezikom in drugačnimi navadami. Bila so to leta, ki so marsikoga fizično, pa tudi psihično izmzgala. Morda je bila tedaj edina vez, ki jih je obdržala pokonci, vztrajnost: »ostati to, kar sem«, popkovina do matice se ni nikdar posušila. Slika matice pa je ostala ista črno-bela brez odtenkov 30-letnega razvoja. Posredni razlogi so tudi v argentinskem političnem življenju, ki se zdaj izživlja z mehkejšo ali tršo roko, s korumpiranim zdaj vojaškim zdaj civilnim vodstvom, s predajanjem čustev za ali proti Peronu, vendar vedno brez ideološke jasnosti, gospodarske programacije, socialnih in sindikalnih bojev. 30-letno obdobje v diktaturi ali anarhiji brez najmanjšega prebliska demokracije v pravem pomenu besede je nujno pustilo posledice tudi med našimi izseljenci, ki so v novo domovino prišli obteženi s spomini vojnih grozot (Dalje)

Seminar za zamejske študente prava

Od 21. do 25. novembra je bil v hotelu »Golf« na Bledu seminar, ki ga je za zamejske študente prava pripravila Zveza društev pravnikov v gospodarstvu Slovenije, in ki se ga je udeležilo štirinajst študentov s Tržaškega, Goriškega in s Koroške.

V torek je prisotne pozdravil Franc Gerbec, predsednik Zveze društev pravnikov v gospodarstvu Slovenije, takoj nato pa je imel prvo predavanje dr. Joža Vilfan, ki je govoril o »Mednarodnem pravnem položaju slovenskih manjšin in o ureditvi manjšinskih vprašanj kot elementu spreminjanja strukture današnje družbe.« Dr. Vilfan se je v svojih izvajanjih osredotočil predvsem na drugi del naslova predavanja, in sicer na urejanje manjšinskih vprašanj kot element spreminjanja struktur današnje države (ne družbe, kot je to sam poudaril). V svojem predavanju je dr. Vilfan prikazal razvoj manjšinskega vprašanja do danes, s posebnim poudarkom na Evropi. Pri tem je orisal predvsem zgodovinsko razliko med zahodno in srednje-vzhodno Evropo, torej kako sta dve različno urejeni družbi postavili problem etničnih skupin-nacij.

V sredo sta bili dve predavanji. Dr. Kristan, profesor na ljubljanski pravni fakulteti, je orisal temelje ustavne ureditve SFRJ in SRS. Pri tem je najprej poudaril t. im. avnojske temelje, ki so vplivali na ustavo in pa vlogo narodno-osvobodilnih odborov kot novih organov oblasti. Dr. Kristan je nato skušal orisati postopni prehod prenašanja funkcij iz države na družbo, kar je dokončno formulirano v zadnji zvezni ustavi iz leta 1974.

Predavatelj je seveda skušal odgovoriti tudi na številna vprašanja in pojasnila, ki so mu jih postavljali študenti, predvsem glede ureditve delegatskega in skupčinskega sistema. Popoldne je udeležencem seminarja predaval dr. Šime Ivanjko, docent Višje pravne šole v Mariboru, o samoupravljanju in združenem delu, kar je bilo za zamejske študente nekaj povsem novega, ker je pač Jugoslavija prva, ki je vnesla ta sistem v gospodarstvo in je pravzaprav ta oblika še v nastajanju in preverjanju. Premisa samoupravnega sistema je v tem, da je bila ukinjena država-lastnica podjetij. Podjetje je postalo subjekt, ki naj ga delavci sami upravljajo.

V četrtek dopoldne je univerzitetni profesor dr. Stojan Cigoj govoril o »Obligacijah in značilnostih novega jugoslovanskega zakona o obligacijah«. Govornik je takoj poudaril, da obligacije v jugoslovanskem pravnem sistemu ne sodijo več v civilni zakonik, pač pa je bil zanje izdelan poseben zakon, ki je začel veljati 1. oktobra t.l. Predavanje dr. Cigoja je bilo na izredni višini, morda je bila tudi zaradi tega diskusija težja. Kdor se namreč s tem problemom še ni bavil, je le težko lahko posegel v diskusijo. Popoldne sta študentom predavala Janez Urbas in Andrej Sotošek o »Temeljnih značilnostih nove zakonske ureditve ekonomskih odnosov s tujino«. V razpravi so se diskutanti dotaknili, med drugim, tudi gospodarskega dela osimskih sporazumov in pa jugoslovanskih investicij v podjetja v Italiji in Avstriji.

V petek so zamejski študenti obiskali prav-

no fakulteto v Ljubljani, kjer jih je sprejel dekan fakultete in so se srečali s predstavniki študentov. Sledil je še sprejem na Gospodarski zbornici Slovenije, kjer so študenti imeli razgovor s predsednikom republiškega komiteja za ekonomske odnose s tujino, Rozmanom.

V soboto so se zamejski študenti ter člani Društva pravnikov Slovenije odpeljali na skupno kosilo v Senožeče. Tega kosila so se udeležili še nekateri člani društva »Pravnik« iz Trsta. Dopoldne so si ogledali tudi Škocjansko jamo.

Po mnenju vseh prisotnih je bil seminar nedvomno koristen in obveljala je misel, da bi se v prihodnosti kaj takega ponovilo. Udeleženci seminarja so bili deležni tudi odlične postrežbe, za katero se moramo zahvaliti v prvi vrsti organizatorju, predvsem pa njegovemu organizacijskemu tajniku Jožku Žiberni, ki je bil vse dni z nami.

a. l.

—o—

Odkritje spomenika...

nadaljevanje s 4. strani)

mo znali še prav ceniti in vrednotiti dobrine, na katere nas je on opozoril. Svoj pogled moramo upirati v prihodnost, v oporo nam mora biti njegovo sporočilo in ljudje njegovega kova. Živeti moramo življenje, ki nas je vredno kot ljudi, kot Slovencev in zakaj ne tudi kot Nabrežincev«.

Na slovesnosti sta nastopila mešani pevski zbor »Igo Gruden« pod vodstvom Sergija Radoviča ter nabrežinska godba na pihala. Djaki nabrežinske srednje šole pa so recitali pesnikove pesmi.

KNUT HAMSUN POTEPUHI

OOOO Poslovenil Oton Župančič OOOOOOOOOO 28 OOOOO

»Kaj si pa storil s skrinjico?« je vprašal Edevart.

Avgust: »I, skrinjico sem po malem izpraznil, ko sem bežal po cestah in poteknil stvari v žepe, in skrinjico sem vrgel stran, da me ne bi po nji spoznali. O, le verjemi, da vem kaj delam! Ampak narobe je bilo to, da se nisem izdajal za Malajca ali Siamca, saj bi bil lahko rekel, kar bi bil hotel. No, ti torej ne misliš, da bi mogla nocoj odtod?«

»Ne,« je rekel Edevart. »Sicer pa nisi storil nič tako hudega, ali kaj meniš?«

Avgust: »Ali sem storil kaj hudega? Kaj naj bi bilo to? Saj niti revolverja nisem potegnil!« — Toda Avgust se ni čutil prav varnega, ni še jedel, vendar si ni upal več iz hiše, legel je lačen v posteljo.

Prišla sta živa in zdrava nazaj v Trondhjem in Avgust je bil nekoliko bolj veder. Imel je tudi za kaj, njegova listnica je bila

V nedeljo, 5. t. m., bo v nabrežinski cerkvi ob 16. uri orgelski koncert v izvedbi Huberta Berganta in operne solistke Vilme Bukovec.

dobro nabita, kupčija se mu ni slabo obnesla. Kaj pa je bilo sicer navzkriž? Da mu ni toliko vrglo, kakor je mislil, je dejal.

Ne, ne, nič tako velikanskega ni bilo, nič bogastva, ni se mogel postaviti. Skromnejšemu Edevartu se je zdelo čisto dobro, kakor je bilo, Avgust pa se je delal jeznega, njemu so brodirle vse večje reči po glavi: na novo mora naskočiti in dosti več prodati! Kaj pa je bilo to, če natanko vzamemo? Nekaj malega za obleko, nekaj malega za stanovanje in hrano za eno zimo, pa nič več. In ona, ta dama, ki ji je prinesel Edevart tucat škotel cigar, saj ne more tudi zdaj plačati. Dvanajst škotel, to je velika izguba za njegovo kupčijo. Da, da, saj dama je storila, kar je mogla, ampak — »Ne,« je rekel Avgust s poudarkom, »na debelo moram ogreniti!«

»Dà, z menoj moraš na sever,« je rekel Edevart.

SLOVENSKI KLUB v Trstu

vas vabi

v torek, 5. decembra ob 20.30 v svoje prostore v Ul. sv. Frančiška 20/II na

»POL LITRA VIPAVCA«

Humor in novo knjigo Damirja Feigla bo predstavil Miroslav Košuta.

Iz pisateljeve vedrine in smeha nam bo sta natakala Zlata Rodošek in Silvij Kobal.

V večer bo odmevala harmonika, ki jo bo sta nategovala Štefan Bembli in Igor Brana.

Avgust, ko je trenutek sedel z odprtimi usti: »Kako si moreš kaj takega misliti, jaz, ki sem bil po vsem svetu! Razen tega se nisem dal izbrisati, in barka je še tu in pojde še enkrat v Rigo.«

»Tako, torej pojdeš zopet z njo?«

»Zopet pojdem z njo, to sem si izmislil. O, to bo zdaj vse druga: nakupim si dosti več in pridem s tovorom, najamem ladjo sam zase, ali si kaj takega že slišal? Imenitno!« in Avgust je resnično širokoustil in je ves sijal od ponosa.

Edevart: »Ampak kje boš vse razpečal? Saj si se že to pot s tem namučil!«

»Kje razpečal? Le nič se ne boj: pojdem kam drugam na trg.«

Čez nekaj časa je rekel Edevart: »Že, že, samo če ti ne bo kedaj še žal!«

Njegove mirne besede so zbudile Avgustu samo trmo: Kaj pa se sanja temu zapečkarju o kupčiji! Avgust se je razdražen obrnil proti njemu, kakor bi bilo sramotno, da mu prav zdaj pobija pogum in mu seje dvom v srce.

Tovariša sta ostala še nekaj dni skupaj, dočim je barka nakladala ribe in razno drugo blago, šla sta v mesto in prodala ostali nakit, nobeden ni skakal čez ojnice, hodila sta celo po cerkvah in muzejih, si ogledovala vse mesto in imela povsod oči. Kadar sta pohajala spodaj po luki, je Avgust razlagal nekatere posebnosti v različni zidavi nabrežij, Knoff iz Fosenlanda bi bil moral biti tu in poslušati, kako je govoril o raznih tipih nabrežij.

Ne, Avgust zdaj ni skakal čez ojnice. Kadar je imel listnico polno denarja, je nehal s temi bedastimi dopusti na suhem. Samo take čase, kadar je imel malo ali nič pod palcem, je zakrokal svoj prislužek in potem so ga preganjale posledice njegove pijanosti. Mornarska mezda, to je samo nekaj za en dan, nič, kar bi bilo vredno hraniti, in to se lahko požene! Polna listnica denarja pa je nekaj drugega.

SEDMO POGLAVJE

Tovariša sta se ločila, Edevart se je vrnil zopet v Fosenland, vleklo ga je tja, tam je imel svojo srečo.

O Bog, toda nekaj je pozabil v Trondhjemu! Saj je razdal tujim ljudem darove, ki jih je prinesel iz Bergena za svoje domače, lepi ovoj za svojo mater, male čevlje in razne druge reči za brate in sestre — vse to je razsipal v Doppenu. Ves čas ni pisal domov in svojemu očetu sploh ni poslal denarja. V Trondhjemu bi bil to lahko popravil in poslal velik zavoj, ali nemara še bolje, cel zaboj — pa je pozabil — včasih se je domislil, da je vselej odložil in nazadnje popolnoma pozabil... Zdaj je stokal, kadar se je tega spomnil, bilo je greh in sramota, doma pač čakajo željno pisma, oče ves potr, molčeč in zamišljen, mati vdana v božjo voljo in potrpežljiva, blaga v svojih mislih: nemara pride danes pismo! Njegov brat Joakim je bil zdaj že pri birmi, se je zelo potegnil in je gotovo urasel obleki, največje veselje bi imel z novo janko...

(Dalje)

SILVAN BENSA IZVOLJEN ZA PREDSEDNIKA

(Nadaljevanje s 5 strani)

priporiti zagotovilo, da bo določeno zemljišče dodeljeno izključno domačinom.

Rajonski svet je obravnaval tudi vprašanje gradnje akumulacijskega jez na Soči. Prevladalo je mnenje, da jez ni nujno potreben za lokalno kmetijstvo, oziroma da utegne biti celo škodljiv. Če pa bi goriško gospodarstvo imelo velik interes za ta objekt, naj se zgradi severno od izliva Pevnice v Sočo, tako da se zaščitijo nekatere posesti in da se ohrani okolje. Ob koncu seje so člani konzulte sprejeli na znanje pobudo občinske uprave, ki namerava izvesti konferenco o stanju kmetijstva v goriški občini. V ta namen so tudi določili, da bo Mario Saher imel nalogo pobirati podatke v vseh treh vaseh in skupno s kmetovalci dopolniti vprašalne pole, ki jih bo razdelila občinska uprava tudi v slovenskem jeziku. Člani konzulte so ob koncu sklenili, da skličejo v kratkem sestanek z občinskim odbornikom za javna dela, zato da mu predložijo številna nerešena vprašanja v vasi.

—o—

OBČNI ZBOR

Slovenske skupnosti v Trstu

V smislu člena 17 statuta in člena 3 pravilnika podpisano predstavništvo sklicuje redni občni zbor Slovenske skupnosti v Trstu za soboto, 16. decembra s prvim sklicanjem ob 16. uri, z drugim sklicanjem ob 16.30, na sedežu v ulici Machiavelli 22/II.

Spored občnega zbora je naslednji:

1. Poročilo izvršnega odbora o delovanju v zadnji mandatni dobi;
2. Razprava o poročilu in razresnica;
3. Volitve novih vodstvenih organov: sveta in predsedstva občnega zbora;
4. Razno.

Opomba: Občni zbor se nadaljuje 17. decembra ob 9. uri.

—o—

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV v Trstu

vabi na večer

SLOVENSKI USTVARJALCI
V PESMI IN BESEDI

Večer religiozne lirike

Sodelujejo recitatorji in openski cerkveni zbor pod vodstvom Janka Bana.

V ponedeljek, 4. decembra, ob 20.15, v Peterlinovi dvorani v ulici Donizetti 3.

—o—

GLASBENA MATICA - TRST

Sezona 1978/79 - Tretji abonmajski koncert
V četrtek, 7. decembra 1978 ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

SIMFONIČNI ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE

PEVSKI ZBOR »CONSORTIUM MUSICUM«

Dirigent UROŠ LAJOVIC

Solisti JURIJ REJA - tenor, ČRTOMIR ŠIŠKOVIC - violina, MILOŠ MLEJNIK - violončelo.

Spored: Brahms Koncert za violino, violončelo in orkester, Lajovic Psalm 41,42 za tenor solo, mešani pevski zbor in orkester.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77.21.51